

بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت امام خمینی رحمه الله علیه شرح دعای سحر - قسمت هفتم

اللَّهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ مِنْ کَمَالِکَ بِاَکْمَلِهِ، وَ کُلُّ کَمَالِکَ کَامِلٌ، اللَّهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُکَ بِکَمَالِکَ کُلِّهِ.

بار الهی، من از تو سؤال می کنم به کامل ترین کمالت، و همه کمال تو کامل است. بار الهی من از تو سؤال می کنم به همه کمالت.

کمال هر چیزی به آن چیزی است که به واسطه آن تمام می شود و کمبودش جبران می گردد. پس کمال هیولی به صورت است و کمال جنس به فصل است. و از این رو است که در تعریف نفس گفته شده که نفس، نخستین کمال جسم طبیعی آلی است، زیرا به یک اعتبار کمال هیولی به اوست و به اعتبار دیگر کمال جنس به واسطه اوست. [۱]

ولایت در عقاید و اعمال همچون صورت است برای هیولی

و به این جهت است که ولایت علوی (که خدای تعالی ما را بر آن مستدام بدارد) موجب کمال دین و تمام نعمت گردید که خدا فرمود:

امروز من دین شما را برای شما کامل کردم و نعمت خودم را بر شما تمام نمودم. و امام باقر علیه السلام ضمن روایت مفصلی که در کافی است فرمود: سپس ولایت فرود آمد و این نزول در روز جمعه در زمین عرفات بود که خدای تعالی فرو فرستاد: امروز دین شما را برای شما کامل گردانیدم و نعمت خودم را بر شما تمام کردم. و کمال دین به وسیله ولایت علی بن ابی طالب علیه السلام شد. [۲]

پس دیگر عبادات بلکه عقاید و ملکات نیز به منزله هیولی است و ولایت صورت آنهاست و آنان به منزله ظاهرند و ولایت، باطن آنهاست. و از این روست که اگر کسی بمیرد و امامی نداشته باشد، به مرگ دوران جاهلیت و به مرگ کفر و نفاق و گمراهی مرده است، چنانکه در روایت کافی است. [۳] زیرا ماده و هیولی را بجز با صورت و فعلیت، وجودی محقق نمی شود، بلکه برای ماده و هیولی در نشأه آخرت اصلاً وجودی نیست، زیرا آن جهان سراپا حیات و زندگی است و آنجا جای درو کردن، و دنیا کشتزار آخرت است.

کمال، صفت جلال است یا صفت جمال؟

و بدان که اسماء و صفات الهیه همگی کامل اند بلکه خود کمال اند زیرا آنجا نقصی وجود ندارد تا جبران شود و هر چه کمال در عالم وجود است همگی ظهور کمال اسماء الهی و تجلیات آنهاست. و کاملترین اسماء الهی آن اسم است که جامع همه کمالات است و مظهر آن اسم، انسان کامل که مستجمع جمیع صفات و اسماء الهیه و مظهر همه تجلیات حق است، می باشد.

پس در اسماء الهیه اسم الله کاملترین اسماء است، و در مظاهر اسماء، انسان کامل است که کاملتر از همه مظاهر است، و در میان شرایع شریعت او کاملتر است، و کمال شریعت او با ولایت است، و نسبت شریعت او به دیگر شریعت ها مانند نسبت خود اوست به دیگر صاحبان شرایع و مانند نسبت اسم جامع است به سایر اسماء، پس شریعت او در تحت دولت اسم الله است که حکومتش ابدی و ازلی است، و دیگر شرایع نیز مظاهر شریعت او هستند و شریعت او کمال دیگر شرایع است، و از این روست که او پیغمبر بود و آدم هنوز در میان آب و گل بود، بلکه هیچ آب و گلی وجود نداشت، و آن حضرت به همراه آدم و نوح و دیگر پیامبران بود.

و از سخن محقق سبزواری در شرح الاسماء چنین استفاده می شود که کمال، قدر جامع میان جلال و جمال است. و این مطلب گر چه بنابر آنچه گفتیم که در هر صفت جمال، جلالی مختفی و در هر جلالی، صفت جمالی پنهان است، مطلبی است درست الا

اینکه اسم تابع آن صفتی است که ظهور دارد، (نه آن صفتی که مختفی است)؛ و کمال از صفات جمال است و جلال در آن منطوی و مختفی است، زیرا کمال عبارت است از صورت تمام بودن چیزی، و این تمام بودن از صفات ثبوتیه است هر چند ملازم با صفت سلبی نیز می باشد.

[۱]- بعضی گمان کرده اند که ولایت یکی از فریضه های الهی است مانند دیگر فرایض، و در این قول به روایت بنی الا سلام علی خمس (اسلام بر پنج چیز بنا شده: نماز و روزه ... و یکی هم ولایت است) استناد نموده اند و شیخ عارف کامل شاه آبادی (که خداوند سایه اش بر سر ارادتمندانش مستدام فرماید) می فرمود: ولایت در این حدیث با فتحه واو است که به معنای دوستی است و اما ولایتی که یکی از ارکان دین و بلکه اصل دین و کمال آن است ولایت با کسره واو است. (از مؤلف - دام ظلّه)

[۲]- در روز نزول آیه اختلاف است، و اصحّ روایات آن است که در روز هجدهم ذی الحجه (روز غدیر) بوده نه روز عرفه. ر. ک: تفسیر المیزان، ذیل آیه ۳ از سوره مائده. (م)

[۳]- بعضی گمان کرده اند که ولایت یکی از فریضه های الهی است مانند دیگر فرایض و در این قول به روایت بنی الا سلام علی خمس (اسلام بر پنج چیز بنا شده: نماز و روزه ... و یکی هم ولایت است) استناد نموده اند و شیخ عارف کامل شاه آبادی که خداوند سایه اش بر سر ارادتمندانش مستدام فرماید، می فرمود: ولایت در این حدیث با فتحه و او است که به معنای دوستی است و اما ولایتی که یکی از ارکان دین و بلکه اصل دین و کمال آن است ولایت با کسره واو است. (از مؤلف - دام ظلّه)

منبع: مرکز تعلیمات اسلامی

#گروه_صهبای_رمضان

معاونت فرهنگی تربیتی مرکز آموزش های غیرحضوری

<http://vufarhangi.whc.ir>